

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1625

§. 2. Quanti hæc subiecto referat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39637

mum & familiam sequi directionem viri sui, ne contra eius voluntatem quicquam expendat, etiam titulo *elemosynæ*; nisi in casu, quo lex naturæ, & grauis necessitas ad id obligaret, cum scilicet maritus ipse ad talem elemosynam faciendam teneretur. Quemadmodum fecit prudens *Abigail* cum intellexit maritum suum *Nabal* denegasse *Dauidi* petitum subsidium. Nam prudenter conijciens, *Dauidem* ob eam repulsam fore iratum, & venturum ad vlciscendam iniuriam; illa nihil dicens viro suo *Nabal*, festinauit, ac tulit copiosam escarum prouisionem: quas occurrens *Dauidi* obtulit; qui placatus destitit ab vltione qua sumere cogitauerat; reuersa autem *Abigail* in domum suam, narrauit viro suo quæ fecisset, vt ab imminente periculo ipsum liberaret. Quem licet ab imprudenti & stulta responsione non excusauerit, eò quòd tanta eius insolentia excusationem non ferebat; præuenit tamen damna & incommoda, quæ poterant ex ea toti suæ familiæ oriri. Hunc igitur in modum cum viri mores similes sunt moribus *Nabal*, nec est qui eum possit ad rectam viam deducere, vt faciat quod decet, & expedit; poterit prudens vxor domi suæ id facere, quod vir, si ratione duceretur, velle, & facere deberet.

§. II. *Quanti hæc subiectio referat.*

HVir subiectionis necessitas constabit magis ex incommotis, quæ ex eius defectu oriuntur, siquidem concordia & charitas, quam status coniugalis exigit, illo valde læditur. Propterea enim dixit Ecclesiasticus: *a mulier si primatum habeat, contraria est viro suo*: vsurpat enim sibi quod ad virum spectat, eidemque contradicit, seseque opponit in omnibus, quæ sibi non arident. Hoc autem sæpius euenit, quando vxor specialem aliquam nobilitatis aut diuiciarum præminentiam hadet, qua virum excellit. Hoc enim nomine vult imperium & auctoritatem in omnibus habere; ideoque in omnibus se illi opponit, quæ non sunt suæ conditioni ac superbiæ conformia. Huius rei exemplum est in *b Michol filia Saul, quæ videns Regem Dauidem virum suum subsilentem atque saltantem coram Domino, despexit eum in corde suo, imò & verbis eum irrisit, quod se discooperuisset ac nudasset, quasi vnus de scurris*: cum enim filia esset superbi Regis *Saul*, hæreditate acceperat sui patris superbiæ: ideoque pudebat illam, quod vir eius ita se humiliaret, ideoque illi aduersabatur. Sed non mansit temeritas eius impunita: nam statim subijcit scriptura: *Michol filia Saul non esse natum filium, usque in diem mortis suæ non quòd illa sterilis esset, quæ ab alio viro quinque proles suscepisset; sed quòd noluerit Deus ex radice ad eò corrupta & deprauata, surculum manere in Israel, & familia ipsius Dauid: imò & priores illi filij, cruci affixi, vitam finierunt, in pœnam peccatorum Regis Saul eorum Aui. Sed maior adhuc fuit impijssimæ c Iezabelis temeritas, quæ videns Regem Achab virum suum in cœstum, eò quòd noluisse Naboth ipsi vendere vineam suam, etiam*

ipsum

1. Reg. 25.
18.
Expensa &
Elemosyna
moderata.

a Eccl. 25. 30

Mulieris
primatus re-
reprobatur.

b 1. Reg. 2.
15 20.

Michol ma-
ledicta.

c 3. Reg. 21
7. 10.

Iezabel
impia.

d. 4. Reg. 5.
33.

Nimius a-
mor uxori
periculosus.
c. 4. Esdr. 4.
14. 22.

Aelian. li. 7.
Vide Torres
li. 16. Philos.
mor. c. 4.
Semiramis
dis perfidia.

f. Eccl. 9. 2.

g. Cap. 25. 35

h. Ind. 14. 17.
c. 16. 18.
21.

ipium in animo despexit, & obiecit illi, quod non sciret tuam auctoritatem seruare, nec animum & pectus ad id haberet. Quare accepto eius annulo siue sigillo regio, scripsit eius nomine literas, quibus iubebat submitti duos falsos testes contra Naboth, et sic, lapidaretur & moreretur, ex quo vineam possideret Achab, quam Naboth vendere noluisse. Sed quid non audeat vxor superba & libera, si eò perueniat, vt supra virum obtineat primatum, ita vt annulum eius regium auferat, vt eo tanquam Regina & domina absoluta vtatur; quod enim Rex vir eius ausus non est facere, ne iustitiæ leges transgrediretur; illa nullam earum rationem ducens, illud fecit, fictis & adinuentis falsis delictis, & transgressis omnibus iustitiæ & charitatis legibus, vt sui voti compos euaderet. Sed graui pœna suam luit temeritatem, nam cum mortuo Achab marito suo, Iehu in eius regnum successisset, & ipsa in deprauatis suis moribus perseveras, ausa esset superbe eum reprehendere; iussit is d. precipitari eam per fenestram deorsum: cuius carnes comederunt canes. Discant igitur vxores ex his exemplis in ea subiectione viuere, quam ipsarum exigit status alioquin, quoniam Deus superbos, seque exaltantes humiliat: nisi ipsæ velint subiectæ viuere, humiliabuntur ab ipso Deo.

Hæc eadem exigua vxorum subiectio oritur etiam aliquando ex nimio amore, quo ipsi viri eas prosequuntur: inde enim sumunt illæ occasionem temerè agendi, ipsisque viris imperandi. Hinc enim ortum habuit sapientis illius sententia, qui apud Esdram dixit: e mulierem esse fortio- rem ac potentio- rem Regibus, & omnibus hominibus: nam ipsi præ amore fiunt effeminati; seque mulieribus subiiciunt: quæ propterea tanquam dominæ eis imperant. Cuius rei sufficientem fidem facit, quod referunt de Semiramide, cuius amore adeò vir eius Rex Assyriorum fuit captus, vt illa facultatem ab eò obtineret fungendi per quinque dies officio Regis in omnibus eius prouincijs: quam ille ita absolutam vxori concessit, vt omnibus sibi subditis sub pœna vitæ imperaret, eidem obedire, & exequi quidquid illa iuberet. Primum autem mandauit illa amputari caput eiusdem Regis viri sui, vt sola regnaret: quod re ipsa euenit: quia permisit Deus, maritum luere pœnam inordinato suo amore promeritam, quo voluit propriæ vxori se subijcere. Quamobrem dixit Ecclesiasticus: f non des mulieri potestatem animæ tuæ, ne ingrediatur in virtutem tuam, & vtens potestate, quam tu in eam habere deberes, tu confundaris in conspectu inimicorum. Et quamuis importunè huiusmodi potestatem à te obtinere contendat, ne acquiescas ei: super caput enim tuum pluet quidquid imperij ei dederis. Cogita quàm deceptus & confusus fuerit Samson, quod suo vxori nimium fiderit, siquidem h statim ab eo fortitudo discessit, & ita Philisthai eum apprehenderunt, oculos eruerunt, & clausum in carcere molere fecerunt; & ita fuit hostibus suis risui & contemptui. Memento

legis

legis, quam Deus in Deuteronomio tulit *in non induitur mulier veste virili, nec vir utitur veste feminea: abominabilis enim apud Deum est qui facit haec*, quanto igitur magis abominabilis erit vir, qui mores induat feminatos, subiciens sese vxori suae in omnibus, quae illa dicit, & quod vxor accipiat auctoritatem viri, sibiq; vsurpet quod ad illum pertinet: si enim displicet Deo exterius indumentum, quod non competit personae viri aut feminae: quanto magis displicebit habitus & vestis interior, quae illis aduersatur: induat se igitur vir auctoritate & fortitudine sibi tanquam capiti vxoris suae conueniente; vxor autem induat se subiectione & obedientia, quae sibi tanquam subditae competit: quauis eod quod ex seipsa imbecillior & imperfectior sit, possit ac debeat se ipsam excitare & animare ad viri fortitudinem & magnanimitatem imitandam, vt sic mulier virilis euadat, eum in modum quo scriptura narrat de matre septem Martyrum Machabaeorum, quod *in repleta sapientia feminea cogitationi masculinum animum insereret*, vt non minus robustu pectus, & infractum animum ostenderet, quam vir potuisset. Ad idem applicari licet quod Adam dixit de Heua: *hac vocabitur VIRAGO, quia de viro sumpta est*: quasi dixerit: eius finem esse debere, seipsam animare ad imitandum virum, ex quo fuit formata: & quamuis sexu esset mulier, virtute tamen & magnanimitate sit tanquam vir, idque sibi honori & gloriae tribuat: ita tamen vt intra suos limites se contineat, nec a pede, vt dicitur, ad manum ascendat, velisque aduersus virum sese erigere: quemadmodum etiam vir ipse seruare debet auctoritatem suam, & erubescere, si nomen accipiat mulieris, a quo vir *muliebris* dicatur, eod quod subijciat sese ei, quam sibi subditam habere debuit. Hoc ipsum insinuare voluit mystica illa nominaum Abram & Sarai mutatio, quam fecit Deus, postquam dixit ipsi: Abram: *ambula coram me & esto perfectus*: adiecit enim DEVS duos characteres nomini viri, abstulit vero vnum nomini mulieris: vir enim prius appellabatur *Abram*, significans patrem *excelsum*, voluit autem eum vocari Abraham, quod significat *patrem multarum gentium*: hac ratione insinuans in sensu mystico, quod virorum status magnae esset auctoritatis: vt scilicet patres essent & magistri multorum aliorum, propriaque perfectione, aliorum etiam perfectionem adiuuarent: nomini autem vxoris quae prius *Sarai* appellabatur, significatque principem siue *Dominam meam*, abstulit vltimam literam, iubens Abrahamum eam in posterum non *Sarai* vocare, sed *Saram*, quod significat Principem siue *Dominam absolute*; non *meam*: quamuis enim praecipuus huius mutationis huius vocabuli esset ad significandum, quod illa esset futura princeps ac domina non solius vnus familiae, sed plurimarum, idque eum magna excellentia; nihilominus tamen eadem mutatio facta est ad insinuandum, eum, qui perfectus est coniunx, non debere vxorem suam ordinariè

i Dent. 22.5.

Viro auctoritas Mulieri debetur subiectio.

12. Mach. 7. 11.

Gen. 2. 23.

Mulier fortis, vir non sit muliebris.

Gen. 7. 2. 5. 15.

Vir vxorem grauitate regat.

compellare nominibus valde teneris, & affectuosis, & iunioribus; blanditiis & amorem significantibus, quem vox illa MEA secum adfert; sed quæ significant auctoritatem & gravitatem ipsi viro consonam, ut vxor in humilitate & subiectione conseruetur: & intelligat, perfectionem suam non in eo consistere, ut puncta sibi & honoris titulos addat; sed potius, ut eos remoueat, neque in quærenda super virum suum aliqua præ eminentia, sed in dimittenda potius, ut vir eam obrineat: iequens magni illius Baptistæ sententiam: *in illum oportet crescere, me autem minui*: neque enim propterea illa abiectionior erit, sed potius honoratior & gloriosior, viri enim gloria, est gloria vxoris; sicut etiam huius gloria, est mariti; ut ex ijs, quæ in proximo capite dicentur, apparebit.

Vxor mari
70 honorem
sedat.
in ioh. 3.
30.

CAPVT VIII.

DEI PROVIDENTIA CIRCA CONIUGES IN DAN-
da eis prole: & ratio eam educandi, ut bona illa &
perfecta euadat.

VM primarius matrimonij finis sit *prolem* procreare, quæ terram impleat, sintq; filij Ecclesiæ in ea militantis, & postea etiam triumphantis: idè in huiusmodi prolis generatione multis vijs, & sæpè occultissimis elucet prouidentia DEI, neque exiguum est profundæ ipsius prouidentia indicium, quòd quibusdam coniugibus *multos* filios, alijs *paucos*, alijs *nullum* concedat. Et in eo quòd, dum aliquos dat, *statim* eos aufert; alios verò in *multos* annos superstites relinquit. Constat DEVM in antiqua lege Hebræis tanquam præmium bene institutæ vitæ promississe: *a non fore infœcundam, nec sterilem utriusque sexus in terra eorum*. Et pro magno DEI in virum iustum studio extollit Dauid: *c vxor tua sicut vitis abundans in lateribus domus tuae*, dulcibus copiosisq; benedictionum fructibus referta, *filii tui sicut nouella oliuarum in circuitu mensuæ tuæ*. Aliunde tamen constat: quamuis Abraham & Isaac essent DEO familiarissimi, eorum tamen vxores longo tempore fuisse *steriles*, magnumque fauorem DEVM exhibuisse Abrahamo, cum voluit eum *habere filium Isaac ex Sara*. Et ipsum Isaac *orationibus* suis (ut Sanctus Gregorius perpendit) impetrasse executionem promissionis, quam DEVS de successoribus fecerat, remouens *Rebecca* vxoris ipsius sterilitatem: similiter *f Anna Samuelis mater* importunis precibus & orationibus impetrauit à DEO *filios*.

a Exod. 23.
26.
b Dent. 7.
14. 6.
c Psa. 127. 3.
d Gen. 18. 10
e Et 1. 25. 21.
f 1. Reg. 1. 10.
20. & 6. 2. 21

Et de